

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

IZMJENE I DOPUNE DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2016. GODINU ¹

- VODIČ ZA GRAĐANE -

Zagreb, prosinac 2016.

---

¹ Hrvatski sabor usvojio je na sjednici od 29. studenoga 2016. godine Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu i projekcija za 2017. i 2018. godinu

1. UVOD

Nakon provedenih parlamentarnih izbora u rujnu 2016. godine, Hrvatski sabor je u svom novom sazivu donio Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, a u studenom 2016. godine i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave. Ove izmjene jedan su od razloga izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu.

K tome, makroekonomska kretanja u dosadašnjem dijelu 2016. godine upućuju na povoljnija ostvarenja makroekonomskih pokazatelja od prvotno očekivanih. Tijekom 2016. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu započeta u 2015. godini. Ovakvi makroekonomski trendovi pozitivno su utjecali i na kretanja proračunskih prihoda u odnosu na prvotno planirane te se očekuje njihovo veće ostvarenje i to za 1,5 milijardi kuna. Takvom povećanju najviše doprinose prihodi od poreza na dobit, trošarina te prihodi od imovine.

Nadalje, iz dosadašnje dinamike izvršavanja proračuna vidljivo je kako je na pojedinim rashodnim stavkama potrebno izvršiti određene prilagodbe. Naime, kretanje pojedinih kategorija rashoda ukazuje na manje izvršenje od planiranog, dok istovremeno postoji potreba za dodatnim sredstvima na drugim kategorijama rashoda. Ostvarene su uštede na rashodima za kamate, naknadama građanima i kućanstvima, pomoćima te kapitalnim rashodima. Istodobno su osigurana dodatna sredstva zbog neočekivanih rashoda za podmirenje nepredviđenih troškova (sudske presude, dugovanja iz prethodnih godina) i obveza

Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknadu troškova bolovanja.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Tijekom 2016. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu započeta u 2015. godini, nakon šest uzastopnih godina pada gospodarske aktivnosti. Naime, bruto domaći proizvod (BDP) je ostvario međugodišnji realni rast od 2,7% u prvom polugodištu 2016., što je proizašlo iz međugodišnjeg realnog rasta od 2,7% u prvom te 2,8% u drugom tromjesečju 2016. godine.

Gledajući pojedinačno, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u prvoj polovici 2016. došao je od izvoza roba i usluga, koji je realno povećan 5,4%. Slijedi potrošnja kućanstava koja je realno povećana 3,1%, bruto investicije u fiksni kapital zabilježile su realni rast od 5,4%, a državna potrošnja realni rast od 1,5%. Negativan doprinos promjeni BDP-a došao je od uvoza roba i usluga koji je realno povećan 6,7% u prvom polugodištu 2016. godine.

Tablica 1: Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	I - III 2016.	IV - VI 2016.	VII - IX 2016.	kumulativ 2016.
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	2,7	2,8	-	2,7
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	-1,3	-1,7	-1,3	-1,4
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	6,9	3,5	1,8	4,0
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	3,2	3,3	4,7	3,8
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	3,4	4,6	2,2 ^a	2,8
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	18,9	3,0	9,9	8,6
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	3,9	3,2	0,8 ^b	2,6 ^b
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	3,8	5,2	-1,2 ^b	2,6 ^b
Broj zaposlenih (administrativni izvori), % godišnja promjena ^c	1,7	1,9	1,8	1,8
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	17,6	14,6	13,2	15,1
Broj zaposlenih (anketa o radnoj snazi), % godišnja promjena	0,7	1,1	-	0,9

^a Podaci se odnose na srpanj i kolovoz 2016.

^b Prvi rezultati.

^c Podaci HZMO-a.

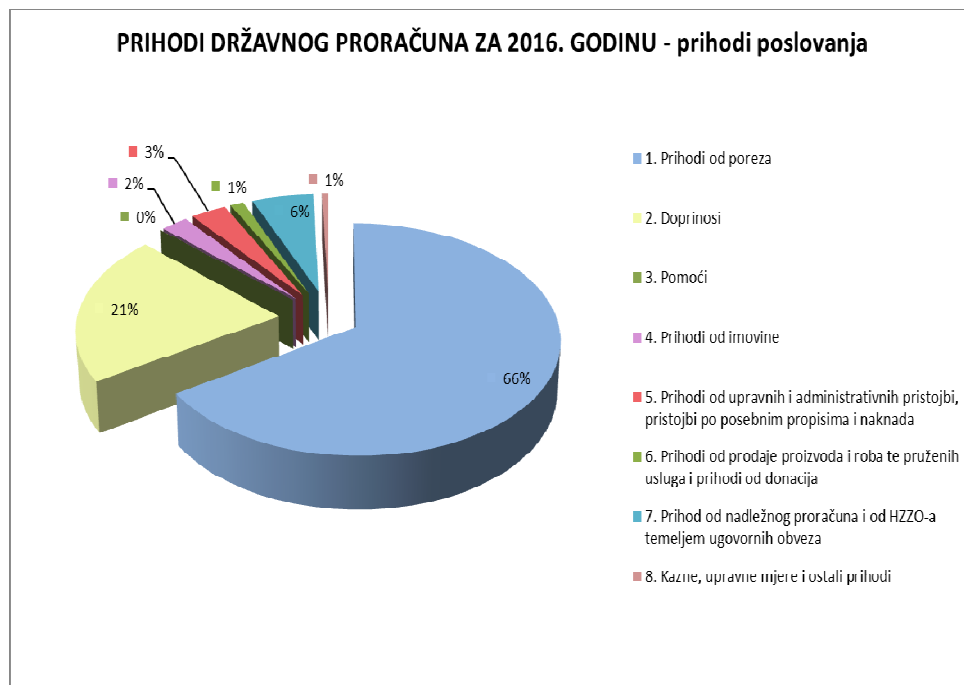
Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2016. godinu povećavaju se proračunski prihodi za 1,5 milijardi kuna. Povećanje prihoda prvenstveno je rezultat snažnijeg rasta ekonomske aktivnosti u ovoj godini od prvotno očekivanog u vrijeme donošenja proračuna.

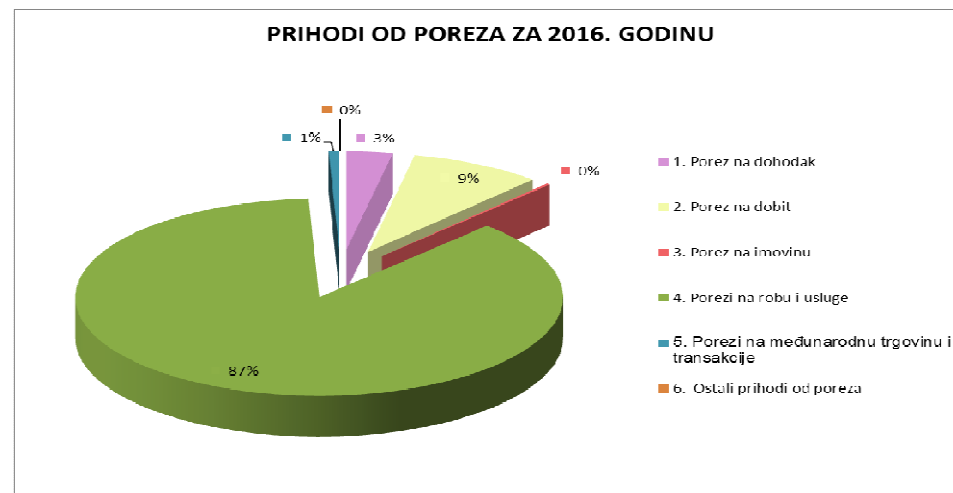
Sukladno navedenom, prema novom planu državnog proračuna u 2016. godini očekuje se da će prihodi poslovanja iznositi 115,9 milijardi kuna, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 433,7 milijuna kuna.

Tablica 2: Prihodi Državnog proračuna za 2016. godinu

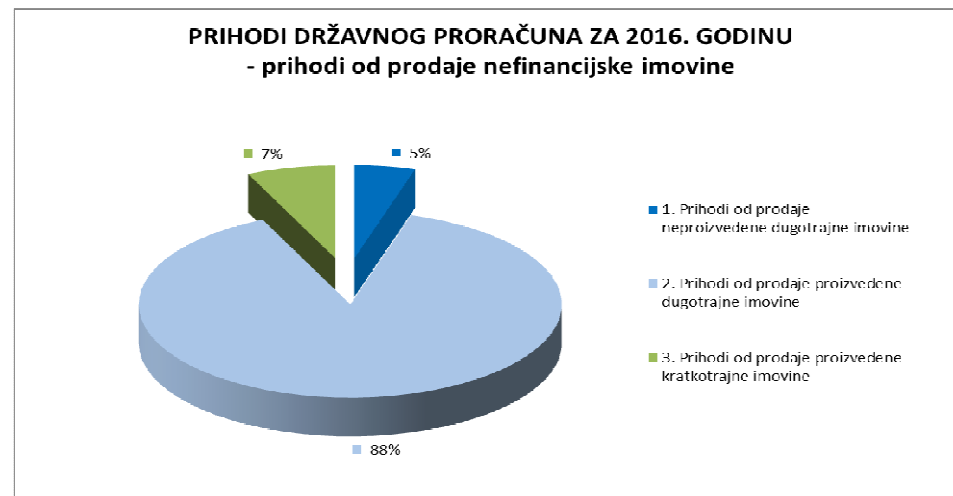
Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 3: Prihodi od poreza za 2016. godinu

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 4: Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Izvor: Ministarstvo financija

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Hrvatski sabor je na sjednici 14. listopada 2016. donio Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, a 11. studenog 2016. i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave. Provedba navedenih zakona, odnosno predviđene izmjene ustrojstva i djelokruga postojećih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave zahtijevale su izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu. Slijedom navedenog, izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu izvršene su promjene naziva, ukidanja, pripajanja i izdvajanja ustrojstvenih jedinica te njihova pripajanja drugom središnjem tijelu državne uprave.

Ovim izmjenama i dopunama ukupni rashodi smanjuju se sa 122,4 milijarde kuna na 121,7 milijardi kuna, odnosno za 0,7 milijardi kuna. Ovo smanjenje posljedica je dinamike izvršavanja rashoda koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije. Naime, ovi prihodi troše se do visine uplaćenih sredstava te je sukladno tome bilo potrebno izvršiti određena usklađenja.

S druge strane, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) ostaju na istoj razini od 103,4 milijarde kuna.

Tablica 5: Ukupni rashodi državnog proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)		Tekući plan 2016.			Povećanje/smanjenje			Novi plan 2016.		
		Izvori 1,2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1,2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1,2 i 8	Ostali izvori	Ukupno
- 3	Rashodi poslovanja	101.898,6	17.053,9	118.952,5	75,6	-657,3	-581,8	101.974,1	16.396,6	118.370,7
31	Rashodi za zaposlene	21.509,6	4.138,3	25.647,9	43,0	-11,3	31,7	21.552,6	4.126,9	25.679,6
32	Materijalni rashodi	6.177,1	5.129,2	11.306,3	403,1	-93,3	309,8	6.580,2	5.035,9	11.616,1
34	Financijski rashodi	11.016,1	026,9	11.042,9	-318,0	0,1	-317,9	10.698,1	027,0	10.725,1
35	Subvencije	3.638,0	2.526,8	6.164,8	40,4	-83,7	-43,3	3.678,4	2.443,1	6.121,4
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	11.115,2	2.587,1	13.702,3	-55,4	-197,4	-252,8	11.059,7	2.389,7	13.449,4
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	44.699,1	554,5	45.253,6	-47,5	-21,2	-68,7	44.651,6	533,3	45.184,9
38	Ostali rashodi	3.743,5	2.091,3	5.834,8	10,0	-250,6	-240,6	3.753,5	1.840,7	5.594,2
- 4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.496,4	1.955,6	3.452,0	-75,6	-27,2	-102,8	1.420,8	1.928,4	3.349,2
UKUPNO		103.395,0	19.009,5	122.404,5	0,0	-684,6	-684,6	103.395,0	18.325,0	121.719,9

Izvor: Ministarstvo financija

3.1. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

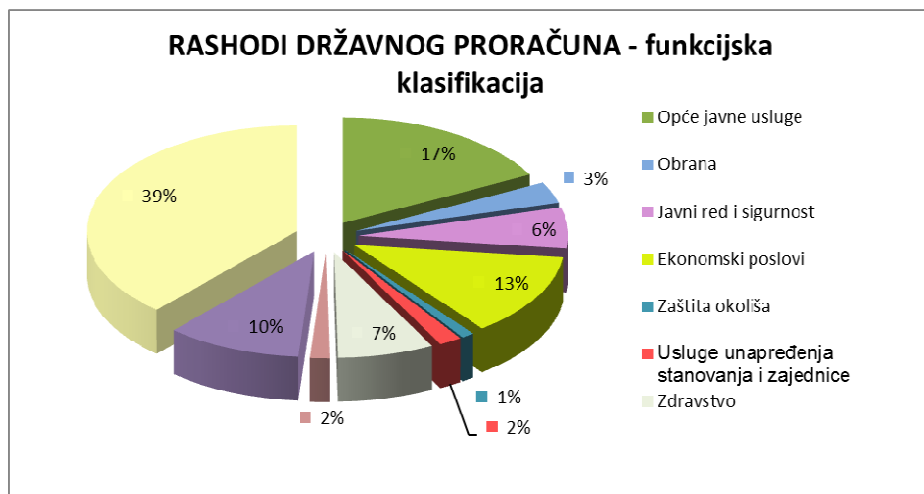
Gledano kroz funkcijsku klasifikaciju ukupni rashodi državnog proračuna smanjuju se za ukupno 1,2 milijarde kuna i to najvećim dijelom za:

- opće javne usluge u iznosu od 553,8 milijuna kuna najvećim dijelom na ime kamata za primljene kredite i zajmove te doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije
- ekonomske poslove u iznosu od 321,3 milijuna kuna najveći dijelom zbog promjene dinamike izvršavanja operativnih programa

Međutim, istovremeno se ukupni rashodi povećavaju za 527,9 milijuna kuna i to prvenstveno za:

- javni red i sigurnost u iznosu od 155,0 milijuna kuna i
- usluge unapređenja stanovanja i zajednice u iznosu od 135,1 milijuna kuna.

Tablica 6: Rashodi državnog proračuna po funkcijskoj klasifikaciji

Izvor: Ministarstvo financija

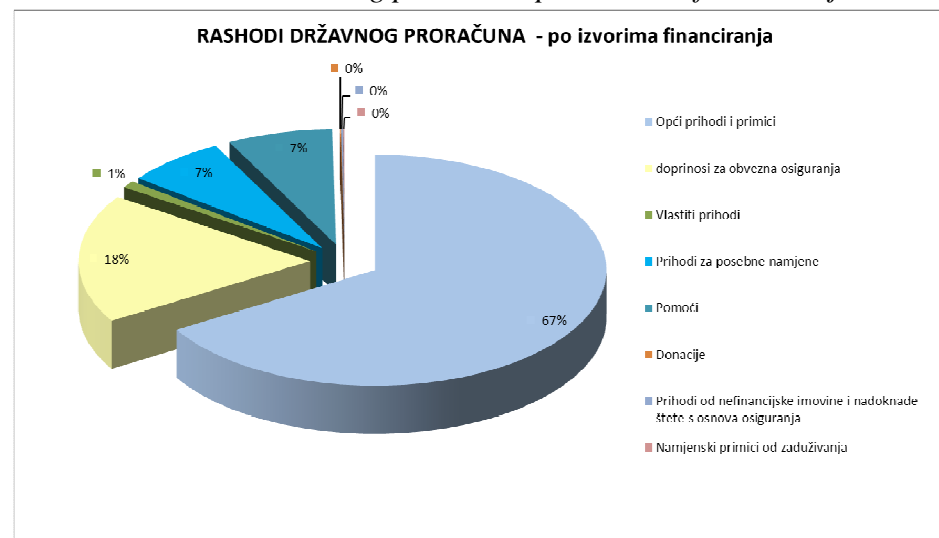
3.2. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

Gledano kroz izvore financiranja rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna opće države (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) ostaju na istoj razini

Smanjenje u iznosu od 684,6 milijuna kuna odnosi se na rashode koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije.

Sa ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje prikaz rashoda i po izvorima financiranja.

Tablica 7: Rashodi državnog proračuna po izvorima financiranja

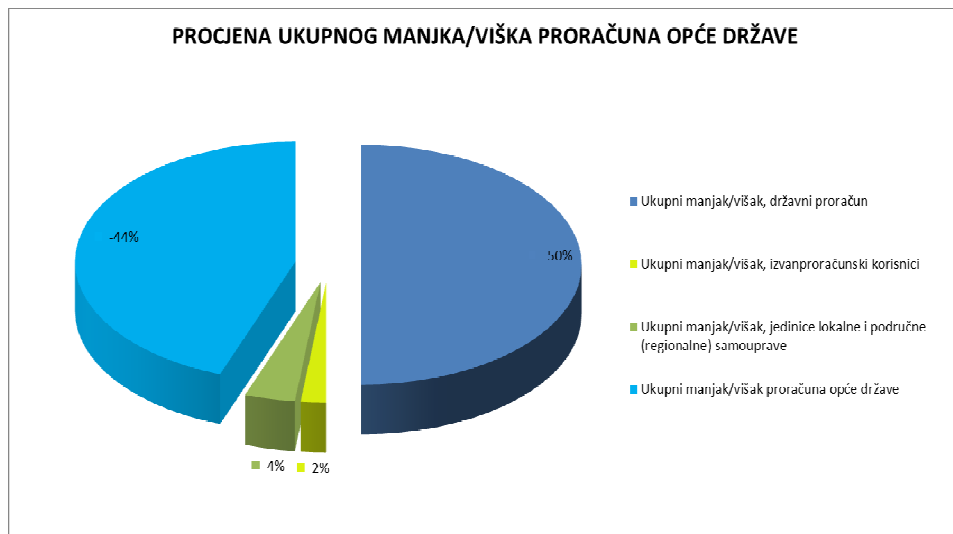

Izvor: Ministarstvo financija

4. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 116,4 milijarde kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 121,7 milijardi kuna, manjak državnog proračuna za 2016. godinu planiran je u iznosu od 5,3 milijarde kuna ili 1,6% bruto domaćeg proizvoda, što predstavlja smanjenje od 2,1 milijardu kuna ili 0,6 postotnih bodova BDP-a.

Tablica 8: Ukupni manjak državnog proračuna

Izvor: Ministarstvo financija

5. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Planirani manjak državnog proračuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja novim planom za 2016. godinu iznose 19,9 milijardi kuna. U isto vrijeme, ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se na razini od 18,9 milijardi kuna.

U strukturi primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio u iznosu od 11,1 milijardu kuna čine primici od izdanih vrijednosnih papira od čega se 10 milijardi kuna odnosi na financiranje putem obveznica na domaćem financijskom tržištu, a 1,1 milijardu kuna na financiranje putem trezorskih zapisa (neto). Budući da je manjak državnog proračuna planiran na razini od 5,3 milijarde kuna, što je u

odnosu na prethodno planirani manje za 2,1 milijardu kuna, smanjuju se i potrebe za financiranjem manjka državnog proračuna.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 2016. godinu primici od zaduživanja kreditima i zajmovima na domaćem i inozemnom financijskom tržištu planirani su u iznosu od 7,9 milijardi kuna. Primitljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita iznose 586,1 milijun kuna, dok primici od prodaje dionica i udjela u glavnici iznose 345,2 milijuna kuna.

U strukturi izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio od 13,5 milijardi kuna odnosi se na izdatke za otplatu glavnice primitljenih kredita i zajmova. Većina preostalog iznosa ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire u iznosu od 3,5 milijardi kuna. Ostatak do ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za dane zajmove i depozite te izdatke za dionice i udjele u glavnici. Izdaci za dane zajmove i depozite planirani su u iznosu od 1,3 milijarde kuna, a izdaci za dionice i udjele u glavnici u iznosu od 606,2 milijuna kuna.

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka proračuna jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 6,4 milijarde kuna te prijenos depozita u sljedeće razdoblje u iznosu od 2,1 milijardu kuna.

Tablica 9: Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2016.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2016.
PRIHODI POSLOVANJA	114.316	1.622	115.938
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	603	-169	434
UKUPNI PRIHODI	114.919	1.453	116.372
RASHODI POSLOVANJA	118.953	-582	118.371
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.452	-103	3.349
UKUPNI RASHODI	122.405	-685	121.720
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-7.486	2.138	-5.348
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	25.728	-5.781	19.946
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	19.442	-547	18.896
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	5.500	900	6.400
PRIJENOS DEPOZITA U SLJEDEĆE RAZDOBLJE	-4.300	2.197	-2.103
NETO FINANCIRANJE	7.485	-2.137	5.348

Izvor: Ministarstvo financija

6. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Novim planom za 2016. godinu prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika planirani su u iznosu od 29,9 milijardi kuna, što je povećanje od 70,9 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan. Ovo povećanje odnosi se na Hrvatske vode (HV) i Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU), Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) i Hrvatske ceste (HC) bilježe smanjenje prihoda. Planirani prihodi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) na istoj su razini u odnosu na prvotni plan. U strukturi prihoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika, najznačajniji izvor predstavljaju doprinosi za zdravstveno osiguranje koji ostaju na istom iznosu od 18,2 milijarde kuna. Sljedeća po veličini stavka su pomoći, a planirane su u iznosu od 5,5 milijardi kuna ili 139,7 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika novim planom za 2016. godinu planirani su u iznosu od 29,2 milijarde kuna, što je za 117,3 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan. Najveće rashode poslovanja u iznosu od 22,3 milijarde kuna bilježi HZZO. U strukturi rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika najveći dio se odnosi na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji su smanjeni za 574 milijuna kuna, odnosno iznose 22,9 milijardi kuna.

Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika zauzimaju materijalni rashodi, koji su povećani za 192 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan te iznose 2,5 milijardi kuna. Ostali rashodi izvanproračunskih korisnika novim planom bilježe iznos od 2 milijarde kuna, što čini povećanje od 406,7 milijuna kuna.

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 29,9 milijardi kuna i ukupno planiranih rashoda u iznosu od 30,9 milijardi kuna, planirani manjak izvanproračunskih korisnika je smanjen za 268,3 milijuna kuna odnosno s 1,2 milijarde na 971,8 milijuna kuna.

8. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Ukupni manjak proračuna opće države novim planom u 2016. godini iznositi će 1,7% bruto domaćeg proizvoda, što je za 1 postotni bod manje u odnosu na tekući plan. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 1,6% BDP-a, a planira se da će izvanproračunski korisnici ostvariti manjak od 0,3% BDP-a. Očekuje se da će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvariti višak u iznosu od 0,2% BDP-a.